

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3212/2020. (VI. 19.) AB HATÁROZATA**bírói döntés megsemmisítéséről**

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Czine Ágnes, dr. Juhász Imre, dr. Szívós Mária és dr. Varga Zs. András* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7. számú ítélete alaptörvény-ellenes, ezért azt megsemmisíti.

I n d o k o l á s**I.**

- [1] Az indítványozó jogi képviselővel (Bass és Tasnádi Ügyvédi Iroda, dr. Bass László ügyvéd) eljárva, a Fővárosi Törvényszék útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.20.306/2017/7. számú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [3] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló peres eljárásban megállapított tényállás szerint az alperes által üzemeltetett internetes oldalon három időpontban az indítványozóval kapcsolatos tudósításokat tett közzé, amelyekben az indítványozó hozzájárulása nélkül hozta nyilvánosságra az indítványozó nevét, korábbi munkahelyeinek megnevezését, élettársi kapcsolatának tényét, és élettársa nevét, valamint élettársa családi kapcsolatait, ezen keresztül az indítványozó tágabb értelemben vett családjával kapcsolatos adatokat, valamint az indítványozó és élettársa korábbi közös nyaralásának helyszínét, amellyel az indítványozó álláspontja szerint a magánélethez, illetve a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogai sérültek.
- [4] Az indítványozó felperesként a fenti internetes oldal üzemeltetője mint alperes ellen személyiségi jogának megsértése miatt pert indított a Fővárosi Törvényszék előtt. Keresetében annak megállapítását kérte, hogy a megjelölt három közleményben, az ott idézett megállapításaival az alperes megsértette a magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogait. Emellett az indítványozó mint felperes annak megállapítását is kérte, hogy a 2015. március 27-én megjelent „Tarsoly Csabának jó »drótja« lehet Polt Péter legfőbb ügyészhez” című cikknek a címben foglalt tényállítással, illetve egy további a tényállítással abban a hamis színben tüntette fel, hogy a felperes büntetőjogi értelemben véve is felelős lehet a Quaestor-ügyben történt visszaélések kapcsán. Azt sugallta, hogy élettárásának édesapja miatt a büntetőjogi felelősségre vonást elkerülte, illetve felperes részese a Quaestor-ügyben eddig felelősségre vont személyek és a Legfőbb Ügyészség közötti összefonódásnak. Ezzel az indítványozó mint felperes szerint megsértette az ő jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, továbbá jogkövetkezményként kérte a bíróságtól az alperesnek a jogsértés abbahagyására, valamint a további jogsértéstől való eltiltását, és elégtétel adására kötelezését kérte oly módon, hogy az alperes az általa üzemeltetett internetes oldalon az ítélet rendelkező részét – a sajnálkozása kifejezése mellett – tegye közzé, a sérelmezett cikkek közzétételével azonos időtartamban, a honlapján azonos kiemeltségű helyen, valamint a perköltségben való marasztalását kérte. Míg az alperes a kereset teljes elutasítását kérte, nézete szerint ugyanis a Quaestor-ügy és annak minden mozzanata a magyar közvélemény érdeklődésének fókuszában áll, az úgynevezett Quaestor-botrány különösen jelentős közügy, ehhez képest a felperes magánéletének egyes mozzanataira vonatkozó közlés nem eredményezi a magánélethez való jog sérelmét.
- [5] Az elsőfokú bíróság a keresetnek részben helyt adva megállapította, hogy az első cikkben az alperes azon tényállítással, hogy a felperes a Quaestor-cégcsoport futball klubjánál is tanácsadóként szerepelt, többször képviselve a klubot, valamint annak közlésével, hogy a felperes Polt Péter legfőbb ügyész lányával fennálló élettársi kapcsolatát a felperes facebook oldala is megerősíti, közös nyaralásos képek szerepelnek rajta, másfél évvel

ezelőtt például együtt voltak a török tengerparton, megsértette a felperes magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogát. Az alperest kötelezte a jogsértés abbahagyására oly módon, hogy az elsőfokú ítéletben kiemelt tényállításokat a megjelölt interneten közzétett cikkből 15 napon belül köteles eltávolítani. Továbbá az elsőfokú bíróság a megállapított jogsértések vonatkozásában az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Egyben kötelezte az alperest, hogy az általa üzemeltetett internetes oldalon az elsőfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezését tegye közzé, és a felperestől a jogsértés miatt kérjen elnézést. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, továbbá rendelkezett a perköltség viseléséről.

- [6] Az elsőfokú bíróság mindenekelőtt rögzítette, hogy az úgynevezett Quaestor-ügy minden eleme (a feljelentés, a nyomozás elrendelése, Tarsoly Csaba előzetes letartóztatása) közügynek minősül. Azt is kifejtette, hogy az indítványozó mint felperes ugyan nem minősül közszereplőnek, de magánéletének egyes eseményein keresztül kapcsolódik a közügyggyé vált esemény egyes mozzanataihhoz, valamint közszereplőnek minősülő résztvevőkhöz. Kiemelte, a közvélemény számára fontos annak feltárása, hogy van-e a gazdasági életet és a befektetőket súlyosan érintő ügynek politikai vonatkozása, ennek tükrében indokolt volt-e a nyomozás elrendeléséhez képest az előzetes letartóztatás késedelme, s egyáltalán milyen kapcsolatrendszerrel rendelkeznek azok a személyek, akiknek a felelőssége felmerült az ügyben. Az elsőfokú ítélet azt is kiemelte, hogy Tarsoly Csaba és a legfőbb ügyész az, akik személye között a sajtó és így az alperes is kapcsolatot keresett és talált, és – a felperesre nézve szerencsétlen módon – ez a kapcsolat az indítványozó mint felperes személyében mutatható ki. A felperes ugyanis maga sem vitatta, hogy Tarsoly Csaba személyi titkára, illetve a legfőbb ügyész egyik lányának a múltban és az ítélethozatalkor is az élettársa. A felperes ezen kapcsolatai indokolják, hogy a Quaestor-üggyel kapcsolatos bármiféle pozíciója, esetleges szerepe a közvélemény érdeklődési körébe került. Azt is kifejtette, hogy a közügy sokakat érintő anyagi következményei, valamint az ahhoz kapcsolódó bűncselekmény súlya folytán olyan intenzív az érdeklődés, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a közvélemény tájékoztatásához fűződő érdek, s ennek nyomán a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás szabadsága arányos módon korlátozta a felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § b) és e) pontjaiban nevesített, magánélethez és személyes adatai védelméhez fűződő jogait azzal, hogy közölte a felperes nevét, feltárta Tarsoly Csabához és a legfőbb ügyész lányához fűződő kapcsolatát, valamint tudósított korábbi munkahelyéről.
- [7] Az elsőfokú ítélet megállapította, hogy az „apósjelölt” kifejezés köznyelvi fordulat nem minősül jogsértőnek. Annak indokolása szerint valós tény, hogy a felperes korábban a Miniszterelnökségen dolgozott, amely közérdekű nyilvános adatnak minősül. Továbbá a felperes személyét oly módon leírni, hogy ő „Tarsoly jobb keze”, véleménynyilvánításnak minősül, miként a „szoros kapcsolat” kifejezés használata is a felperes és Tarsoly Csaba viszonyát illetően. Az indokolás kifejtette: azon gyanú felvetése, hogy az ügyészség késedelmesnek minősített intézkedése mögött összefonódás húzódhat meg, a felperes személyes adataihoz és magánélethez kapcsolódó vélemény, így ezen személyiségi jogait nem sértheti. Nem találta jogsértőnek az elsőfokú bíróság a felperes és a legfőbb ügyész személye közötti kapcsolat vonatkozásában a „drót” kifejezés használatát sem. Az indokolás szerint a cikk nem állítja, hogy a felperes és a Quaestor fizetésképtelenségében vagy a Quaestor-vezető előzetes letartóztatásának késleltetésében bármilyen módon közrejátszott volna. Az indokolás szerint a cikkek ilyen hamis látszatot sem teremtenek, csupán a kapcsolat tényszerű fennállására hívták fel az olvasó figyelmét, a kapcsolat minősítését és a következtetés levonását az olvasóra bízva.
- [8] Ugyanakkor az elsőfokú bíróság jogsértést állapított meg a felperessel szemben, mivel a futball-klub tevékenysége a Quaestor értékpapír-kereskedelmi tevékenységével nem függ össze, így az erre vonatkozó közlés a felperes személyhez fűződő jogának sérelmét eredményezte. Erre tekintettel jogsértőnek találta továbbá az alperes arra vonatkozó beszámolóját, hogy mit tartalmazott a felperes facebook oldala, és azt miként változtatta meg, továbbá, hogy az alperes a felperes élettársával milyen közös nyaralásról készített fotókat tett közzé vagy távolított el.
- [9] A felperes és az alperes fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.419/2016/3/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és megállapította, hogy az alperes által üzemeltetett internetes oldalon az első, a második és a harmadik cikkben a felperes nevének és családi kapcsolatainak nyilvánosságra hozatalával az alperes megsértette a felperes személyes adatok védelméhez és a magánélet zavartalanságához fűződő személyiségi jogát. A jogerős ítélet megállapította továbbá, hogy az első cikk (2015. március 27.) címében használt „jó drót” kifejezés használatával, míg a második cikk (2015. március 28.) az ügyészség késedelmes intézkedése, valamint a harmadik cikk (2015. április 15.) tekintetében a folyamatban lévő büntetőügy és a felperes személye közötti összefüggés állításával az alperes a valóságot hamis színben feltüntetve megsértette

a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. A jogerős ítélet az elsőfokú ítélet elégtétel adására kötelezését megváltoztatta oly módon, hogy az alperes az első- és másodfokú ítélet jogsértést megállapító rendelkezéseit az elsőfokú ítéletben meghatározott módon köteles közzétenni. Továbbá az ítélet részbeni megváltoztatásának megfelelően rendelkezett a perköltség viseléséről.

- [10] A jogerős ítélet indokolása hangsúlyozta, hogy az indítványozó felperes az adott esetben közéleti szereplést nem vállalt, közhatalom gyakorlójának nem tekinthető. Továbbá a közjogi méltóságot betöltő legfőbb ügyészhez fűződő hozzátartozói viszonyától, de a Quaestor Zrt.-nél betöltött szerepénél fogva sem tekinthető a közéletet befolyásoló személynek. Így őt az adott esetben nem terhelte magasabb tűrési kötelezettség, még akkor sem, ha az ügynevezett Quaestor-ügy egyébként kiemelt közérdeklődésre tart számot. A jogerős ítélet indokolása a nyaralásos tartalmú fényképekkel összefüggésben kiemelte, hogy a facebook oldalon történő közlés speciális nyilvánosságot jelent, ezért az (ottani) hozzájárulást nem lehet kiterjesztően értelmezni. Ugyanakkor a jogerős ítélet annyiban osztotta az elsőfokú ítélet jogi álláspontját, hogy a felperes központi közigazgatási szervvel fennálló jogviszonyát és annak megszűnését közérdekű adatnak tekintette, ezért azt álláspontja szerint sem sérelmezheti a felperes. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság által már megállapított jogsértésen felül a felperes által igényelt vonatkozásban is megállapította a személyes adatok és a magánélet védelméhez fűződő személyiségi jog megsértését.
- [11] A másodfokú ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereset teljes elutasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet folytán sérültek az Alaptörvény IX. cikkének (1) és (2) bekezdései, az ellentétes továbbá a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése b), d) és e) pontjaival, a 2:44. §-ával, valamint a 2:45. § (2) bekezdésével, továbbá a jogerős ítélet tévesen értelmezte a 7/2014. (III. 7.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) foglaltakat.
- [12] A Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet teljes terjedelmében elutasította.
- [13] A kúriai ítélet indokolása – a jogszabályi környezet és az alkotmánybírósági gyakorlat vonatkozó rendelkezéseinek összefoglalását követően – kiemelte, hogy az ügynevezett Quaestor-ügy kiemelt fontosságú közügynek minősül, mivel a hazánkban elkövetett egyik legnagyobb értékű pénzügyi bűncselekményről van szó, több ezer károsulttal és több milliárd forintos kárral. A kúriai ítélet indokolása szerint az eldöntendő alapvető jogi kérdés az adott ügy tekintetében az, hogy a felperes által megjelölt személyiségi jogainak védelme (magánélet, személyes adatok védelme, jóhírnév védelme) vagy a közügyek szabad vitathatóságának elve élvez-e elsőbbséget. A kúriai ítélet az ún. érdekmérlegelésre vonatkozó vizsgálatát elvégezve arra jutott, hogy bár a felperes álláspontja helytálló abban a vonatkozásban, hogy ő maga saját személyében nem minősül közszereplőnek (közéleti szereplőnek), ugyanakkor az adott esetben a közéleti vita tárgyának van döntő jelentősége. Fontos vizsgálati szempontként rögzítette az ítélet indokolása, hogy a vizsgálat során a bíróságnak nem a jogosult személyes sértettség érzetéből kell kiindulnia, hanem általános objektív külső mércét kell alkalmaznia. A kúriai döntés megállapította, hogy a konkrét esetben a közügyek vitathatósága, a közügyek véleménynyilvánítás útján való véleményezhetősége elsőbbséget élvez, „felülírja” az indítványozó mint felperes személyiségi jogainak védelmét. Az indokolás kifejtette, hogy az ügynevezett Quaestor-ügy rendkívüli közfigyelmet keltett, a felperes pedig nem vitatottan a fő gyanúsított munkatársa volt. Továbbá a cikk meg nem cáfolt állítása szerint a felperes szorosan a Quaestor-csoporthoz köthető focicsapathoz kapcsolódóan is végzett különböző tevékenységeket. Megállapította továbbá, hogy a felperes személyét éppen családi kapcsolata tette „érdekesse” az adott ügyben. Az indokolás azt is hangsúlyozta, hogy a cikkek nem tesznek olyan állításokat és külső, objektív szemlélet szerint nem keltenek olyan hamis látszatot, hogy a felperes saját személyében a büntető eljárás részesévé vált volna. Azt is kiemelte, hogy a szabad véleménynyilvánításhoz való jog magát a vélemény kifejtésének a lehetőségét védi, nem pedig a kifejtett vélemény érték- és valóságtartalmára vonatkozik. Ezért a bíróságok nem foglalkozhatnak azzal, hogy a levont következtetések megalapozottak-e. Ugyanakkor nyomatékosította, hogy a Kúria jelen döntése nem foglalt állást a felperes „érintettségé” ügyében. Mindezekre tekintettel a kúriai ítélet indokolása megállapította, hogy az alperes nem lépte túl a felperes személyét illetően a közönséget közügyekben megillető tájékoztatás kereteit, mivel annak kötelezettsége – az érdekmérlegelés eredményeként – megelőzi a felperesnek a perben érvényesített személyiségi jogai védelmét.

- [14] 3. Ezt követően az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását

és megsemmisítését kérte, miután nézete szerint a felülvizsgálati döntés sérti az Alaptörvény 1. cikk (3) bekezdését, továbbá a VI. cikk (1) bekezdését.

- [15] Az indítvány kiemelte, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú, és a felülvizsgálati bíróságok eljárásai során helyesen állapították meg, hogy az indítványozó nem közszereplő, továbbá azt, hogy a Quaestor-ügy közügynek, illetve közérdeklődésre számot tartó ügynek minősül; továbbá azt is, hogy a nyilvánosságra hozott adatok, úgymint az indítványozó neve, családi kapcsolatai stb. az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és a Ptk. 2:43. § által védett magánélet részét képezik. Utalt továbbá arra, hogy az eljáró bíróságok a releváns jogkérdést szintén helyesen fogalmazták meg, nevezetesen: a konkrét ügyben az egyébként szűk körben korlátozható alapjogok közül melyik alapjog érvényesülése élvez elsőbbséget: a közérdeklődésre számot tartó ügyre figyelemmel a sajtószabadság, illetve a véleménynyilvánítás szabadsága, avagy a felperes személyiségi jogainak, magánéletének védelme.
- [16] Az indítvány a magánélet sértetlenségéhez fűződő jog alkotmányos tartalmára vonatkozó, továbbá a sajtó szabadsága és a magánélet, a jó hírnév és emberi méltóság védelme közötti kollíziót vizsgáló releváns alkotmánybíróági gyakorlat ismertetését követően hivatkozott az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Európai Emberi Jogi Egyezményének (továbbiakban Egyezmény) 8. cikk 1. pontjára, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) ezzel összefüggő joggyakorlatára. Érvéle szerint a Kúria ítélete nem foglalt állást az indítványozó magánéletére, élettársának beazonosítására, családi kapcsolataira vonatkozó közlések kapcsán a szükségesség-arányosság kérdésében – annak ellenére, hogy az EJEB a 8. cikk sérelmével összefüggésben kidolgozta azokat szempontokat, amelyeket a tagállami bíróságoknak figyelembe kell venniük olyan esetben, amikor a közérdeklődésre számot tartó ügyekben az érintett magánéleti vonatkozásainak védelme és a véleménynyilvánítás szabadsága ütközik egymással {EJEB *Couderc és Hachette Filipacchi Associés kontra Franciaország* ügy [GC] (40454/07), 2015. november 10., 99. bekezdés}. Ennek ellenére a kúriai döntés nem vizsgálta, hogy szükséges volt-e és amennyiben igen, milyen indokok alapján az adott ügyben a közvélemény tájékoztatása során nyilvánosságra hozni az indítványozó legbensőbb magánéleti vonatkozásait. Továbbá a kúriai döntés abban sem foglalt állást, hogy a magánélet ilyen mértékű feltárásával okozott sérelem arányos volt-e az okozott hátrányokhoz képest. Az indítványozó álláspontja szerint a kúriai döntés az alapjogi tesztet csak részlegesen végezte el, az ugyanis csak az érdekmérlegelésre szorítkozott.
- [17] Az indítványozó hangsúlyozta, hogy ő maga nem részese az ítélet által hivatkozott közügynek, semmilyen módon nem érintett az ún. Quaestor ügyben, sem büntetőeljárás nem indult ellene, de még tanúként sem hallgatták meg ezzel összefüggésben. Továbbá a személyes kapcsolatainak a ténye önmagában nem képez közérdeklődésre számot tartó körülményt. Továbbá a sajtó által feltárt kapcsolat nem közvetlen, pusztán virtuálisan, látszólag létező kapcsolat a fenti személyek közös ismeretségének köszönhetően. A fenti kapcsolatból tehát nem vonható le semmilyen alapos következtetés arra nézve, hogy a nyomozó hatóságok a munkájukat elhanyagolták volna, illetve, hogy tudatosan hozzájárultak volna ahhoz, hogy a felelősök felkutatása elnehezüljön. Kifejtette továbbá, hogy a sajtó nem tárt fel a nyomozó hatóság, illetve az ügyészi szervezet részéről kötelezettségszegésre utaló körülményt. Az alperes híradása pusztán az indítványozó és a legfőbb ügyész családtagja közötti magánélet tényét tárta fel, ám nem állított egyetlen olyan többletkörülményt, amely ezt a magánéleti kapcsolatot közérdeklődésre számot tartó körülményként alapozta volna meg. Utalt továbbá az EJEB azon döntéseire, amelyek a sajtó munkatársait amennyiben közéleti vonatkozású ügyeket tárnak a nyilvánosság elé – az Egyezmény 10. cikkének védelme alatt is – felelős és precíz tájékoztatásra kötelezi. Megemlítette továbbá az EJEB *Fressoz és Roire kontra Franciaország* (29183/95), 1999. január 21. ügyet, amely az Egyezmény 8. cikke által védett magánéleti, családi adatokkal összefüggésben az újságírók számára az óvatosság, illetve megfontoltság tanúsítását hangsúlyozta az általuk nyilvánosságra hozott információk lehetséges hatásait illetően.
- [18] Az indítványozó hivatkozása szerint közügyben, illetve közérdeklődésre számot tartó ügyben is megvalósulhat a magánéletbe való beavatkozás önkényessége, oly módon, hogy a sérelmezett közlés anélkül ad közre nyilvánvalóan a magánélet szférájába tartozó információkat, hogy az a közügy megvitatása szempontjából szükséges, illetve az okozott sérelem arányos volna a megvitatásra szánt közérdekkel. Mindezekre tekintettel az indítványozó nézete szerint a gondosan mérlegelt körülmények nem indokolták, hogy élettársi kapcsolatát, valamint személyisége egyéb azonosítható jegyeit, magánéleti vonatkozásait az alperes felismerhető módon nyilvánosságra hozza, az ugyanis indokolatlan és szükségtelen volta folytán önkényes, továbbá mind a hazai, mind

a nemzetközi bírói gyakorlatnak megfelelően jogellenes, melyek folytán a kúriai döntés sérti az indítványozó magánélet védelméhez fűződő alkotmányos jogait.

II.

[19] Az Alaptörvénynek az indítvánnyal érintett rendelkezései:

„I. cikk (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.”

„VI. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hír-névét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.

(2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalmaát.

(3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

(4) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

A véleménynyilvánítás szabadságának a gyakorlása nem irányulhat mások emberi méltóságának a megsértésére.”

„24. cikk (2) Az Alkotmánybíróság

[...]

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját;”

„28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

III.

- [20] Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönteni kell annak befogadásáról. Az Alkotmánybíróság ezért mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e az Abtv.-ben az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságára megállapított kritériumoknak. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálata előtt az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján megvizsgálja a befogadhatóság törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [21] Az Abtv. 27. §-a alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet fordulhat alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszát a Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7. számú ítélete ellen nyújtotta be, melyet 2018. február 15-én vett át, alkotmányjogi panaszát pedig a 2018. február 23-án, tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti rendelkezésére álló törvényes határidőn belül terjesztette elő. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz benyújtására vonatkozó jogosultságát igazolta, továbbá érintettnek tekinthető. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelem feltételeinek, miután megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezést, a sérelmezett bírói döntést és kifejezetten kérte annak megsemmisítését, az Alaptörvény sérülni vélt I. cikk (3) bekezdését, valamint a VI. cikk (1) bekezdése rendelkezéseit, valamint az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, és megfelelő indokolást

tartalmaz arra nézve, hogy a kúriai döntés miért ellentétes az indítványozó Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerinti magánélethez való jogával.

- [23] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását (lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]).
- [24] Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítvány alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel abban a tekintetben, hogy hol húzódnak meg a nem közszereplő indítványozó magánélethez fűződő jogának határai a véleménynyilvánítási joggal szemben: az indítványozó neve, korábbi munkahelye, illetve munkaviszonya megszűnése, meghatározott futball klubban végzett tevékenysége, valamint családi kapcsolatai, ezen belül a facebook oldalán közzétett vonatkozó adatai, így a nyaralásos fotói hozzájárulása nélküli közzétételére vonatkozóan. Mindezek alapján a kúriai ítélet az indítványozó magánszférájához való jogának és a sajtó véleménynyilvánítási jogának a kollíziója során helyes érdekmérlegeléssel jutott-e arra az eredményre, amikor az indítványozót mint felperest tényállítás tűrésére kötelezte a nevére és korábbi munkahelyére, meghatározott futball klubban végzett tevékenységére, valamint a családi kapcsolataira vonatkozóan.
- [25] Miután – a fentiek szerint – az indítványozó alkotmányjogi panasa a befogadhatóság valamennyi, az Abtv.-ben szabályozott törvényi kritériumnak eleget tesz, ezért annak befogadásáról az Ügyrend 31. § (6) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva az Alkotmánybíróság jelen, érdemi elbírálást tartalmazó határozatában döntött.

IV.

- [26] Az alkotmányjogi panasz részben megalapozott.
- [27] 1. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasz alapján „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}
- [28] Az Alkotmánybíróság kapcsolódó határozataiban ugyanakkor azt is kifejtette, hogy nem vonhatja el az ítélező bíróságok hatáskörét az előttük fekvő tényállás elemeinek átfogó mérlegelésére, csupán a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül.
- [29] Az Alkotmánybíróság már számos határozatában rámutatott, hogy az államnak az alapvető jogok védelmére vonatkozóan tevőleges védelmi kötelezettsége áll fenn [Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés]. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság vonatkozó határozataiban arra nézve, amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti jogviszonyában akként merül fel, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik személy alapjoga veszélyezteti (konkuráló/versengő alapjogok), az állam tevőleges védelmi kötelezettségére nézve annak közvetítő, kiegyenlítő szerepét hangsúlyozta {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [50]; 14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]}.
- [30] Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése, vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Ezzel összefüggésben a 3/2015. (II. 2.) AB határozat hangsúlyozta, bár az alapjog-korlátozásnak ezen tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókat is köti. E cikkből ugyanis (az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel) „a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák” (Indokolás [21]).
- [31] Az Alkotmánybíróság jelen alkotmányossági vizsgálata során arra kereste a választ, hogy sérti-e az indítványozó magán- és családi életének tiszteletben tartásához, valamint személyes adatai védelméhez való jogát a Kúria felülvizsgálati ítélete – figyelemmel a sajtószabadság és a véleménynyilvánítás jogára – annak folytán, hogy az indítványozót neve, továbbá családi, életjátsri, munkahelyi kapcsolatára vonatkozóan (mint a legbensőbb magánügyéről) tényállítás tűrésére kötelezte.

- [32] 2. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben áttekintette a véleménynyilvánítással kapcsolatos, különös tekintettel a közügyek szabad vitájának megítélésére vonatkozó releváns gyakorlatát.
- [33] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően több határozatában foglalkozott a szólásszabadság kérdésével és határaival [erre nézve lásd pl. az Abh.-t, valamint legutóbb a 3236/2018. (VII. 9.) AB határozatot]. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata alapján a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A véleménynyilvánításhoz való jog kitüntetett helyet foglal el az Alaptörvény alapjogi rendjében is: a személyek szabad önkifejezése és a demokratikus közvélemény kötetlen formálódása az alkotmányos rend egyik lényegi eleme és értelme. Az Alkotmánybíróság felfogásában a közügyekkel összefüggő vélemény nyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. Ugyanakkor rögzítette: a közéleti véleménynyilvánítás fontosságának hangsúlyozása nem jár azzal, hogy más típusú szólásokra ne vonatkoznának azok a megfontolások, amelyeket az Alkotmánybíróság a véleményszabadság kitüntetett alapjogi helyzetével összefüggésben kifejtett, de azt eredményezi, hogy a politikai és egyéb közügyeket érintő beszéd korlátozásánál ezeket a megfontolásokat különösen nagy szigorral kell érvényre juttatni (Abh., Indokolás [39], [45]–[46]).
- [34] Az Alkotmánybíróság e határozatában megerősítette azon – a 36/1994. (VI. 24.) AB határozata óta követett – gyakorlatát, miszerint a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás és a rá vonatkozó védelem fókuszában elsődlegesen nem a szólással érintett személyek státusza áll, hanem az, hogy a megszólaló valamely társadalmi, politikai kérdésben fejtette ki nézeteit. Eszerint a közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok ugyanis egyfelől a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintő vélemények körénél tágabb körben lehetnek irányadók, ugyanakkor a közéleti szereplőket érintő bármely – így a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlés nem ítélt meg ezen szempontok alapján (Abh., Indokolás [47]).
- [35] Ahogy azt az Alkotmánybíróság fent idézett határozatában és azóta már többször kifejtette, a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelmet élvez, korlátozva az általa érintettek személyiségi jogainak védelmét, lévén a közügyek vitatása – a konkrét társadalmi vita erejéig – annál szélesebb személyi kört érinthet (Abh., Indokolás [57]).
- [36] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor több esetben vizsgálta a szólásszabadság korlátozhatóságának határait, melylyel összefüggésben rámutatott, hogy a szólásszabadság természetesen a közügyek vitatása körében sem korlátlan. Egyrészt a „közhatalmat gyakorló személyeket és a közszereplő politikusokat is megilleti a személyiségvédelem, ha az értékítélet a személyüket nem a közügyek vitatása körében, nem közéleti tevékenységükkel, hanem magán- vagy családi életükkel kapcsolatban érinti”. Másrészt meg kell hajolnia a szólásszabadságnak az emberi méltóság előtt akkor is, amikor a megfogalmazott vélemény nem pusztán nevesített személyiségi jogokat sért, hanem – az érintett személy ember mivoltának semmibe vételével – az emberi méltóság korlátozhatatlan aspektusába ütközik (Abh., Indokolás [61]–[62]).
- [37] 3. Az Alkotmánybíróság többször foglalkozott már azzal a kérdéssel is, hogy a véleménynyilvánítás szabadságába tartozó közéleti vitákban érintett személyek alapjogainak védelmét mikor és milyen feltételekkel lehet korlátozni, meddig terjed egy közéleti vitában érintett személy túrési kötelezettsége, továbbá a véleménynyilvánítási joga és az érintett személy alapjogának kollíziója esetén az alapjogok prioritása miként határozható meg [erre nézve elsőként lásd a 30/1992. (V. 26.) AB határozatot, ABH 1992, 167, 170; összefoglalóan: Abh., Indokolás [39]–[57]]. Eszerint – alapul véve az Abh.-ben foglalt megállapításokat – meghatározó jelentőséggel az bír, hogy a véleményt kifejező közlés a közügyek megvitatása körében elhangzó véleménynyilvánítás legyen; a közügyek vitájával összefüggésben megállapítható legyen az adott személy érintettsége {„[a] közéleti véleménynyilvánításra vonatkozó alkotmányos szempontok [...] egyfelől tágabb körben lehetnek irányadók, mint a közhatalom gyakorlóit vagy a hivatásszerűen közszereplést vállalókat érintők köre, másfelől viszont nem állítható, hogy a közéleti szereplőket érintő bármely – köztük a közügyekkel semmilyen kapcsolatban nem álló – közlést e szempontok szerint kell megítélni” (Abh., Indokolás [47])}. Alapvető szempont továbbá, hogy a nyilvános közlés értékítéletet vagy tényállítást tartalmaz-e (Indokolás [49]); valamint a nyilvános közlés sérti-e az érintett személy alapjogait (emberi méltóságát, jóhírnevét stb.) (Abh., Indokolás [57]–[59]).
- [38] Az Alkotmánybíróság a közügyek vitatásával összefüggésben már azt is kiemelte, – erre nézve lásd az Abh. indokolása [57] bekezdésének megállapításait –, hogy az az adott esetben érinthet a közszereplőknél szélesebb

személyi kört, továbbá nem kell ahhoz önkéntes, vagy *ad hoc* közszereplővé válni, hogy ezen érintettség megállapítható legyen.

[39] Az Alkotmánybíróság fenti megállapításaira figyelemmel volt döntése kialakítása során.

V.

- [40] 1. Az Alkotmánybíróságnak jelen alkotmányossági vizsgálata során abban kellett állást foglalnia, hogy az indítvánnyal kifogásolt kúriai döntés alaptörvény-ellenes-e, az indítványozó magánszférájához való jogának (ezen belül a magán- és családi élet védelme, illetve a személyes adatok védelme) és a sajtó a véleménynyilvánítási joga kollíziójának a feloldása során az érdekek helyes mérlegelésével jutott-e arra az eredményre, amikor döntése kialakítása során az utóbbit helyezve előtérbe, az indítványozót mint felperest korábbi munkahelyére és e jogviszony megszűnésére vonatkozóan, egy futball klubban folytatott tevékenysége, továbbá családi kapcsolataira (ezen belül élettársi kapcsolata tényének, és élettársa nevének, élettársa családi kapcsolatainak, valamint az indítványozó és élettársa korábbi közös nyaralásán készített fényképfelvételekre) nézve tényállítás túsíráására kötelezte.
- [41] 2. Az Alkotmánybíróság vizsgálata során megállapította, hogy a kúriai döntés alkotmányossági szempontból helyes mérlegeléssel, a releváns alkotmányossági követelményekkel összhangban jutott arra az eredményre, hogy a perbeli cikkek a brókerbotrányban érintett Quastor-ügy kapcsán születtek, amely kiemelt fontosságú közügynek minősül a károsultak nagy számára, a károsodás volumenére, valamint az egész országot átfogó, kiemelt közérdeklődés folytán, melyben a sajtónak a közvélemény felé objektív tájékoztatási joga van. Szintén az alkotmányos szempontoknak megfelelően értékelte a kúriai bíróság, hogy bár a felperesi indítványozó valóban nem minősül közéleti szereplőnek, ugyanakkor jelen esetben a közügyek vitatása tárgyának jelentőségére tekintettel – mivel a magánéleti kapcsolatán és a volt munkahelyén keresztül kapcsolatba hozható ezen konkrét közérdeklődésre számot tartó ügygel – az adott esetben a közügyek vitathatósága elsőbbséget élvez az indítványozó mint felperes személyiségi jogainak védelmével szemben.
- [42] 3. Az indítványozó a kifogásolt kúriai ítélet alaptörvény-ellenességét a magánszférájának sérelmére tekintettel állította.
- [43] Az Alaptörvény az egyén magánszférája védelmét tartalmazó VI. cikkének szövegét Magyarország Alaptörvényének hetedik módosítása 2018. június 29-i hatálybalépéssel megváltoztatta. Az Alaptörvény eredeti szövegezése szerint „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. (2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (3) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.” Az Alaptörvény hetedik módosításának 4. cikke az Alaptörvény előzőekben idézett VI. cikke helyébe új tartalommal a következő rendelkezést léptette: „(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán-, és családi életének, valamint otthonának sérelmével. (2) Az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalma. (3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (4) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.” Az Alaptörvény hetedik módosítása ezzel új szabályozási szintre emelte a magánszféra védelmét, a korábbi, a magánszféra nevesített, néhány elemének védelme helyett, komplex, általános védelmet nyújtva, mely kiterjed az intimszférára, továbbá a tágabb értelemben vett magánszférára, az egyén családi életére, otthonára kapcsolattartására. Emellett azzal, hogy a magánszférajogok és egyéb alapvető jogok kollíziója esetére rögzítette, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyülekezési jog gyakorlásának – figyelemmel az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára – többek között külső korlátja lehet mások magán- és családi életének, valamint otthonának tiszteletben tartásához való joga, a magánszférajogok ezen elemeit fokozott védelemben részesíti.
- [44] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hetedik módosítására figyelemmel legutóbb a 3167/2019. (VII. 10.) AB határozatában foglalkozott az Alaptörvény VI. cikkében foglalt alapjog tartalmával. A határozat megállapította, hogy az Alaptörvény a magánszféra védelméhez kapcsolódó jogok körében rendelkezik a magán- és családi

élet, az otthon, a másokkal való kapcsolattartás és a jóhírnév tiszteletben tartásához, valamint a személyes adatok védelméhez való jogról (Indokolás [24]). Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése átfogóan védi a magánszférát, az Alkotmány 59. § (1) bekezdésével ellentétben külön nem nevesíti a magántitok védelméhez való jogot. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hetedik módosítását figyelembe véve megerősítette, miszerint „[a] magánszféra lényege tekintetében továbbra is fenntartható az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatából idézett – a magánélet (magánlakás, magántitok) fogalmának esszenciáját megfogalmazó, általános érvényű – megállapítás, miszerint »a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be, illetőleg be se tekinthessenek.«” {3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [88]; 3167/2019 (VII. 10.) AB határozat, Indokolás [25]}

- [45] Az Alkotmánybíróság szintén a 3167/2019 (VII. 10.) AB határozatában az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében rögzített magánélet tiszteletben tartásához való és a VI. cikk (3) bekezdésben rögzített személyes adatok védelméhez való jog összefüggéseivel is foglalkozva, immár az Alaptörvény hetedik módosítására figyelemmel állapította meg az Alaptörvény VI. cikkére nézve, megerősítve a 11/2014. (IV. 4.) AB határozatban foglaltakat, nevezetesen: „A magán- és családi élet tiszteletben tartása, amely az Alaptörvény VI. cikke szerint alapjog, azt kívánja meg, hogy az állam ne avatkozzon az egyén intim szférájába. [...] A magán- és családi élet tiszteletben tartása az állami beavatkozás tilalmán kívül azt is jelenti, hogy a magánéletről szóló információk csak az érintett hozzájárulásával (vagy törvény alapján) kerülhessenek nyilvánosságra, vagy jussanak az állam tudomására. [...] A magánélet védelmének része a személyes adatok védelméhez való jog, amelyet az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése tartalmaz, és amelyet az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozattól kezdve »információs önrendelkezési jogként« fogott fel (ABH 1991, 40, 44–57). A »személyes adat« minden esetben az ember magán- és családi életéről szóló információ; így a jog lehetővé teszi az ember számára, hogy magán- és személyes életéről szóló információkkal kizárólag maga rendelkezzen: amiből következik, hogy korlátozása az alapjog-korlátozás feltételei szerint megengedett. Az önrendelkezés akkor lehetséges, ha minden ember maga dönti el, hogy saját magáról – magánéletéről (ami a saját élete) és családi életéről – milyen ismeretet oszt meg és kivel.” (Indokolás [26])
- [46] Ezen a felfogáson az Alaptörvény nem változtatott, mert az Alkotmányhoz hasonlóan tartalmazza „a személyes adatok védelme” fogalmát, amelyet kifejezetten alapjognak tekint {11/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [55], erre nézve lásd még: 3171/2017. (VII. 14.) AB határozat, Indokolás [32]}. Az Alkotmánybíróság ezért jelen ügyben mindezeket szem előtt tartva megállapítja, hogy az Alaptörvény VI. cikke hetedik módosítása a magánszférájogok között különbséget tesz azzal, hogy a személyes adatok védelmét nem helyezte fokozott védelem alá, a kiemelt védelem a magánszféra jogán keresztül a magán-, és családi élet, valamint az otthon tiszteletben tartásához való jogot illeti meg, amely alapján a család, ezen belül a közeli hozzátartozók, így különösen a gyermekek fokozott védelem alatt állnak.
- [47] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a jelen eljárásban azt vizsgálta, hogy az adott bírói döntés a magánszférára védelme és a sajtószabadság, illetve a véleménynyilvánítási jog kollíziójának feloldása során mindezen szempontokat helyesen mérlegelte-e, így az kúriai döntés az említett konkuráló alapjogok közötti pozíció megfelelő kiegyenlítésével került-e kialakításra.
- [48] 4. Az Alkotmánybíróság vizsgálata során megállapította, hogy a kúriai ítélet – amely a jogerős másodfokú ítélet hatályon kívül helyezte, valamint az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította – nem az Alaptörvényt sértő módon állapította meg, hogy az adott ügyben a véleménynyilvánítási jog és a magánszféra védelméhez való jog konfliktusát kellett feloldani az alkotmányossági szempontok figyelembevételével.
- [49] 4.1. Az Alkotmánybíróság a Kúria döntésének az indítványozó neve hozzájárulása nélküli közzétételére vonatkozó részével összefüggésben (amely erre vonatkozóan tényállítás тұrására kötelezte) az alábbiakat állapította meg.
- [50] Az alapjogok kollíziójának kiegyenlítésével összefüggésben, a Kúria érdekmérlegelésére nézve az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy sem az elsőfokú, sem a kúriai ítélet alkotmányossági szempontból nem helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a közügy igen jelentős tárgyi súlya szükségessé teheti a közvélemény tájékoztatásának előtérbe helyezését abban az esetben is, ha az indítványozó (az adott ügy felperese) nem közszereplő, személyes adatai védelméhez képest. Az Alkotmánybíróság az indítványozó neve közzétételével összefüggésben megállapította, hogy az adott ügy sajátosságai alapján a konkrét ügyben a közérdeklődésre

számot tartó ügghöz fűződő kapcsolat léte elegendő lehet ahhoz, hogy felerősödjön a szólásszabadság, illetve a véleménynyilvánítás joga a felperes magánszférájának védelmével szemben.

- [51] Az Alkotmánybíróság vizsgálata során azt is megállapította, hogy a kúriai ítélet a véleménynyilvánítás jogának védelme mint alkotmányos cél érdekében korlátozta az indítványozó magánszférájához való jogát. Ugyanakkor mind az első-, mind a felülvizsgálati ítélet a korlátozás arányosságára vonatkozó vizsgálatuk során annak igazolására nézve elegendőnek tekintette a jelentős társadalmi érdeklődést, illetve a közvélemény tájékoztatását.
- [52] Az Alkotmánybíróság több határozatában {erre nézve lásd: 13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [55]; 3057/2019. (III. 25.) AB határozat, Indokolás [24]} hangsúlyozta, hogy a magánfelek közti viták esetében az eljáró bíróságnak a konkuráló alapjogi pozíciók kiegyenlítésére kell törekednie, továbbá az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből eredő védelem meghatározása, a törvényhozó, annak konkretizálása azonban a jogalkalmazó feladata. A védelmi kötelezettség teljesítése során a törvényhozó mellett a jogalkalmazónak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig a törvényhozó mellett a jogalkalmazónak is arra kell törekednie, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (*fair balance, schonender Ausgleich*). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol.
- [53] A fenti alkotmányossági szempontok alapján az Alkotmánybíróság az adott ügyben arra a következtetésre jutott, hogy a véleménynyilvánítás joga más, az indítványozó magánszféráját kímélő, illetve annak védelmét biztosító, azt nem sértő módon, például a név nélküli (anonimitással) történő tudósítással is elérhető lett volna. (A Kúria ugyanakkor döntése kialakítása során nem mérlegelte az indítványozó nem közszereplő voltát, illetve azt, hogy a közérdeklődésre számot tartó büntetőügyben nem indult eljárás az indítványozó ellen, sőt az az indítványozót nem is érintette.) Megjegyzi továbbá az Alkotmánybíróság, hogy egy hír hitelessége, illetve annak megítélése önmagában egy adott személy nevének a nyilvánosságra hozatalával nem feltétlenül megerősíthető. A hitelesség ugyanis csupán akként teszi arányossá a közlést, ha az ennél kevesebbrel nem teljesíthető. Ugyanis, ha valaki például másként egyértelműen azonosítható (például a jelenlegi köztársasági elnök), úgy név nélkül is eleget tehet ennek. Míg a konkrét esetben (ellentétben az előző példával) az indítványozónak nem közszereplő volta miatt önmagában nem a konkrét neve, hanem családi és egykori munkahelyi kapcsolatai szolgáltak a közérdeklődésre számot tartó ügyben hírértékkel.
- [54] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó nevének hozzájárulása nélküli közzététele folytán – figyelemmel az indítványozó nem közszereplő voltára, továbbá arra, hogy a büntetőeljárás az indítványozót nem érintette, – a kúriai döntés alaptörvény-ellenes, mivel az sérti az indítványozó Alaptörvény VI. cikk szerinti magánszférájához való jogát.
- [55] 4.2. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta, hogy a kúriai döntés az indítványozó magánszférájához való jogának és a véleménynyilvánítási jog kollíziója során biztosította-e azok kíméletes kiegyenlítését, amikor a per alapjául szolgáló cikkeknek az indítványozó munkahelyi, futballcsapathoz fűződő kapcsolata, valamint családi kapcsolata létre vonatkozó tényállításai: egyrészt, amely szerint az indítványozó élettársa a legfőbb ügyész lánya, másrészt a családi nyaralásról a közösségi oldalon feltett fotó tartalmának nyilvánosság előtt való közlése türéseire kötelezte. Ez utóbbi során a kúriai döntés eleget tett-e a védelmi kötelezettségének.
- [56] 4.2.1. Az indítványozó magánszférájához való jogának korlátozásával összefüggésben az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a családi kapcsolatára vonatkozó tény az indítványozó maga sem tagadta, ezen tényállítás nyilvánosságra hozatala a magánéleti cselekvéseiben nem akadályozta, ezt a tény az ismeretségi körében, környezetében nem titkolta, ez a tény nyilvános közlése a családi életében hátrányosan nem befolyásolta, az a magánéletében zavart, negatívumot, családi konfliktust nem okozott.
- [57] A Kúria felülvizsgálati ítélete (utalva az Abh.-ban foglaltakra) kiemelte, hogy abban az esetben, ha a magánélet oltalma alá eső közlések tartalmának nyilvánosságra hozatalához közérdek fűződik, a magánélet védelme háttérbe szorul. Erre figyelemmel megállapította, hogy az indítványozó mint felperes Tarsoly Csabával fennálló munkakapcsolata, valamint a legfőbb ügyészhez vezető magánéleti kötődése olyan, a tárgybeli közléshez mint a közérdeklődésre számot tartó ügghöz kapcsolódó személyes adat, amelyek nyilvánosságra hozatala az érintett közügy megvitatása érdekében történt. Az Alkotmánybíróság osztja a kúriai döntés azon megállapításában foglaltakat, mely szerint a felperes személyét, éppen családi és egyéb, például a futball klubhoz fűződő valamint a munkahelyi kapcsolatai tették az ügyben „érdekessé”.

- [58] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az Alaptörvény hetedik módosításával hatályba lépett, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében megállapított magánszférajogok nemcsak komplex védelmet jelentenek az egyén számára, hanem adott esetben az egyén családi életére, otthonára, valamint kapcsolattartására nézve ez a védelem fokozottan, kiemelten jelenik meg. Ilyen fokozott védelem a közszereplő mellett még inkább érvényesül a nem közszereplő közeli hozzátartozóival (kiemelten pedig mind a közszereplők, mind a nem közszereplők gyermekeivel) összefüggésben, különösen a véleménynyilvánítási jog és a gyülekezési jog gyakorlása esetén. Az Alaptörvény említett módosítása a fenti alapjogok esetleges kollíziója során a magánszférát mint „lehetséges” külső korlátot említi. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint ezért a bíróságoknak mint jogalkalmazóknak esetről esetre, a konkrét ügy összes körülményének gondos mérlegelésével kell megállapítaniuk azt, hogy a magánszféra, ezen belül a családi élet védelme méltányos egyensúlyba került-e a közérdeklődésre számot tartó ügy jelentőségével, hírértékével, avagy az adott hír olyan önálló információs értékkel bír-e, amely a közéleti vitát előmozdítja. Önmagában a köz kíváncsisága, pletykaéhsége nem alapozza meg egy kérdés közérdeklődésre számot tartó jellegét.
- [59] Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben ugyanakkor azt is hangsúlyozza, hogy a kereset tárgyává tett írásokban az indítványozó mint felperes magánéletére vonatkozó azon információk, amelyek kizárólag a családi kapcsolat tényét a fenti aspektusból hozta nyilvánosságra (azaz hogy a napvilágot látott élettársi kapcsolatban lévő személynek közvetlen hozzátartozója olyan személy volt, aki a közhatalmat gyakorló legfőbb ügyész, illetve közvetlen munkatársa olyan személy volt, aki a közérdeklődésre számot tartó közügynek az egyik legmeghatározóbb alakja) a véleménynyilvánítási jog magasabb szintű oltalmát élvezik. A perbeli esetben az alperes közérdeklődésre számot tartó, jelentős súlyú bűncselekménnyel összefüggésben tudósított, nem volt indokolatlan, önkényes, és szükségtelen a híradás, amikor az indítványozó mint felperes magánéletének egy konkrét, ugyanazon, a kiemelt jelentőségű üggyel összefüggő, és csakis a fenti, meghatározott, a közügyhöz feltétlenül kapcsolódó aspektusból hozta nyilvánosságra, így a bírói döntés biztosította az érintett alapjogok kíméletes kiegészítését.
- [60] Az Alkotmánybíróság azt állapította meg továbbá, hogy a kúriai döntés nem sértette az indítványozó magánszférájához való jogát azzal sem, hogy az indítványozót korábbi munkahelyére, valamint a futballcsapattal kapcsolatban végzett tevékenységére vonatkozó alperesi tényállítások tekintetében szintén tűrésre kötelezte. A kúriai döntés a fent megjelölt alkotmányossági szempontokat helyesen, az érintett magánszféra jog és a véleménynyilvánítási jog megfelelő kiegyenlítését biztosítva mérlegelte. Így a kifogásolt kúriai ítélet ebben a részben nem ütközött az Alaptörvény VI. cikkébe.
- [61] 4.2.2. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság vizsgálata során ettől eltérő eredményre jutott az indítványozó mint felperes Facebook (az azon megjelentetett fotói, illetve a fotókon szereplő családi információk), illetve más közösségi oldalán található adatai hozzájárulása nélküli felhasználását illetően.
- [62] Erre vonatkozó vizsgálata során azt állapította meg, hogy a kúriai ítélet az alkotmányossági szempontokat, ezen belül a hozzátartozók védelmét nem megfelelően mérlegelve jutott arra a megállapításra, hogy az így nyilvánosságra hozott adatok folytán nem sérült szükségtelenül a felperes magánszférájához való joga. A kúriai ítélet ugyanis ezen adatokra nézve egyáltalán nem vizsgálta, hogy az abban nyilvánosságra hozott információk egyáltalán olyan nóvummal, hírértékkel szolgáltak-e, amelyek feltétlenül szükségesek voltak a kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügyre vonatkozóan a közvélemény tájékoztatására; illetve rendelkeztek-e olyan hírértékkel, ami a közvélemény adott ügy tekintetében történő tájékoztatásához elengedhetetlen volt. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint szintén nem folytatott le vizsgálatot a felülvizsgálati bíróság arra nézve, hogy amennyiben ez utóbbi eredményre jutott, úgy döntése meghozatala során figyelemmel volt-e arra, hogy a korlátozás nem haladja-e meg azt a szintet, mint amit az alkotmányosan igazolható cél elérése feltétlenül megkíván. Nevezetesen a fotó megjelentetése, illetve az ott látott tartalom hozzátett-e bármit a családi kapcsolatra vonatkozó hír értékéhez a véleménynyilvánítási joggal összefüggésben, egyáltalán releváns volt-e a kiemelt közérdeklődésre számot tartó üggyel összefüggésben, ugyanakkor ezzel szemben megfelelően biztosította-e, eleget tett-e a közeli hozzátartozó Alaptörvény VI. cikkében foglalt kiemelt védelme kötelezettségének. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria döntése során az indítványozó facebook, illetve más közösségi oldalán közzétett családi adatai nyilvánosságra hozatalával összefüggésben nem tárt fel az érintett alapjogok védelmi körét, továbbá nem mérte össze megfelelően az érintett alapvető jogokat, a kúriai ítélet nem tett eleget az Alaptörvényből fakadó védelmi kötelezettségének.

- [63] Az Alkotmánybíróság mindezek alapján arra az eredményre jutott, hogy a kúriai döntés folytán – a fentiekben már kifejtettek szerint – sérül az indítványozó Alaptörvény VI. cikkébe foglalt magánszférájához való joga.
- [64] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiekben már kiemelte, hogy az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében foglalt, az egyén magán- és családi élete, otthona, kapcsolattartása kiemelt védelme folytán a közszereplők és nem közszereplők közeli hozzátartozói is különösen védendők. Ezért a bíróságoknak esetről-esetre, a konkrét ügy összes körülményének mérlegelésével kell a magánszféra és a véleménynyilvánítási jog megfelelő, kíméletes kiegyenlítésére törekedniük. Önmagában a köz kíváncsisága, pletykaéhsége nem alapozza meg egy kérdés közérdeklődésre számot tartó jellegét. A véleménynyilvánítás joga és a magánszféra konfliktusa során a közügy igen jelentős tárgyi súlya, a közvélemény tájékoztatása szükségessé teheti az indítványozó nem közszereplő volta ellenére személyes adatai védelmének korlátozását. Erre azonban alkotmányosan csak akkor kerülhet sor, ha a nem közszereplő magánszférájába tartozó adat, illetve információ nyilvánosságra hozatala olyan újdonsággal, hírértékkel szolgált, amely feltétlenül szükséges, elengedhetetlen volt a közvélemény tájékoztatásához. Ezekre a bíróságoknak is figyelemmel kell lenniük ahhoz, hogy döntéseik az alkotmányosság kritériumának megfeleljenek.
- [65] 6. Mivel az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott kúriai döntés (az indítványozó nevének hozzájárulása nélküli közlése folytán, valamint az indítványozó közösségi oldalain lévő adatainak a hozzájárulása nélküli közzététele folytán) sértette az indítványozó VI. cikke szerinti magánszférájához fűződő jogát, ezért az Alkotmánybíróság a Kúria ítéletét az Abtv. 43. § (1) bekezdése alapján megsemmisítette.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szalay Péter
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

Dr. Czine Ágnes alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [66] Egyetértek a rendelkező részben foglaltakkal, és az indokolás jelentős részével is. Az indokolás egyes részeit tekintetében lényegesnek tartom a következő kiegészítéseket.
- [67] 1. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a véleménynyilvánítás szabadsága kiemelten védett alkotmányos érték. A szabad véleménynyilvánítás ugyanis a demokratikus közvélemény kialakításának és fenntartásának kiemelt garanciája, amely egyben a pluralizmuson alapuló társadalom nélkülözhetetlen forrása {Abh., Indokolás [39]; 30/1992. (V. 26.) AB határozat, ABH 1992, 167, 170–171}.
- [68] Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy a véleményszabadság fókuszában elsősorban a közügyek, nem pedig a közszereplők állnak, ezért a közügyekre vonatkozó szólások mindegyike fokozott védelem alá tartozik. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint ezért annak mérlegelése során, hogy egy nyilvános közlés a véleménynyilvánítási szabadság védelmi körébe tartozik-e, elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy a közlés a közügyek szabad vitatását érinti-e, és a nyilvános közlés jellegét nem a közléssel érintettek személyi minősége határozza meg (Abh., Indokolás [47]).
- [69] A megelőző személyiségi jogi jogvitában eljáró bíróságok egybehangzóan állapították meg, hogy a perben vizsgált tudósítás tárgya kiemelt közérdeklődésre számot tartó ügy, amelyről a sajtónak kötelezettsége a közvéleményt sokoldalúan, tényszerűen, időszerűen, tárgyilagosan és kiegyensúlyozottan tájékoztatni. A bíróságok egyezően állapították meg azt is, hogy a közléssel érintett személy nem közszereplő, de magánéleti kapcsolatán és munkahelyén keresztül összefüggésbe hozható a közérdeklődésre számot tartó ügyben érintett közszereplőkkel. Ebből következően a bíróságoknak azt kellett mérlegelniük, hogy a sajtószabadság és a magánszférához való jog alkotmányos szempontjai egyensúlyban állnak-e.
- [70] 2. Az Alkotmánybíróság a 3145/2018. (V. 7.) AB határozatban már rámutatott: a bíróságok kötelezettsége, hogy az alapvető jogokat a magánjog alanyai közötti viszonyokban is érvényre juttassák. Ezzel összefüggésben speciális helyzet a konkuráló alapjogi pozíciók esetén áll elő, vagyis amikor az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel kiemelte: a bíróságoknak ilyen esetekben közvetítő, kiegyenlítő szerepet kell betöltenie {14/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [65]; 3312/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek mércéjeként pedig az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „[a] védelmi kötelezettség teljesítése során mind a törvényhozónak, mind pedig a jogalkalmazóknak figyelembe kell vennie azt, hogy egyik alapjog lényeges tartalma sem korlátozható, másrészt pedig arra kell törekedniük, hogy a konkuráló alapjogi pozíciók az arányosság elvének megfelelően kíméletes kiegyenlítésre, méltányos egyensúlyba kerüljenek (*fair balance, schonender Ausgleich*). Ezek tekintetében az Alkotmánybíróság továbbra is kontrollt gyakorol” {13/2016. (VII. 18.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [71] Abban az esetben tehát, ha a bíróságoknak olyan jogvitában kell eljárniuk, amelyben az alapjogi konfliktus a jogalanyok egymás közötti viszonyában merül fel azáltal, hogy az egyik magánszemély alapjogát a másik magánszemély alapjogának gyakorlása veszélyezteti, a fentiekben meghatározott szempontok szerint az érintett alapvető jogok védelmi körének feltárásával és az érintett alapvető jogok összemérésével („kíméletes kiegyenlítésével és méltányos egyensúlyba hozásával”) kell döntésüket meghozniuk. Ennek során a bíróságok számára lényeges szempont, hogy az érintett alapvető jogok lényeges tartalma nem üresíthető ki, és az alapvető jogoknak az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettségét biztosítani kell {3145/2018. (V. 7.) AB határozat, Indokolás [70]}.
- [72] 3. Az adott esetben az ütköző alapjogi pozíciók a sajtószabadság és a magánszféra jogok tekintetében merültek fel. Erre tekintettel nem hagyhatók figyelmen kívül az alábbiak.
- [73] Az Alaptörvény hetedik módosítása folytán az alkotmányozó hatalom egyértelművé tette, hogy a magánszféra-jogok között megkülönböztetést tesz, mert kiegészítette a VI. cikk (1) bekezdését azzal: „A véleménynyilvánítás szabadsága és a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.” Az alkotmányozó hatalom indokolása szerint: „Az alkotmányozó észlelte a magánszférajogok és egyéb alapvető jogok kollíziójának fontosságát, ezért a törvény alaptörvényi szinten kívánja rögzíteni, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának és a gyülekezési jog gyakorlásának többek között külső korlátja lehet mások magán- és családi életének, valamint otthonának tiszteletben tartásához való joga. A törvény az említett

alapvető jogok kollíziója esetén – az alapvető jogok korlátozhatóságának Alaptörvényben meghatározott általános kereteire és az Alkotmánybíróság gyakorlatára figyelemmel – hangsúlyozza a magánszférájogok ezen elemeinek fokozott védelmét.”

- [74] Látható tehát, hogy az alkotmányozó hatalom az Alaptörvény módosításával a magán- és családi élet, valamint az otthon tiszteletben tartásához való jog kiemelt védelmét hangsúlyozta.
- [75] Az Alkotmánybíróságnak a fentiekben hivatkozott gyakorlata szerint a jelen ügyben a bírói döntés alaptörvényellenessége azért állapítható meg, mert az érintett alapvető jogok összemérésében az Alaptörvény VI. cikkének megváltozott alkotmányos szempontjai nem jelennek meg. A bíróságoknak ugyanakkor a magán- és családi élet védelméhez való jog védelmi körének megváltozott alaptörvényi tartalmára tekintettel kell biztosítaniuk az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdéséből fakadó védelmi kötelezettséget.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [76] A határozattal – a Kúria Pfv.IV.20.306/2017/7. számú ítélete megsemmisítésével – egyetértek, ugyanakkor az Abtv. 66. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a határozat indokolásához az alábbi párhuzamos indokolás csatolását tartom szükségesnek.
- [77] 1. A Kúria a konkrét ügyben a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és az indítványozó keresetét elutasította: az indítványozót az általa megjelölt valamennyi információ nyilvánosságra hozatalának tűrésére kötelezte pusztán azon az alapon, hogy a Quaestor-ügy kiemelt fontosságú közügynek minősül.
- [78] 2. Az Alkotmánybíróság határozata e döntést megsemmisíti – álláspontom szerint helyesen.
- [79] A határozat indokolása azonban különválasztja az indítványozóra vonatkozó egyes információk nyilvánosságra hozatalának alkotmányossági megítélését, és egyes elemeiben nem tartja megállapíthatónak az alaptörvény-sértést, ami véleményem szerint nem helytálló.
- [80] Azt gondolom, hogy a határozatnak nem pusztán az indítványozó nevének és különböző közösségi oldalakon róla fellelhető információknak a nyilvánosságra hozatala és felhasználása tekintetében kellett volna az alaptörvény-ellenességet megállapítani, hanem a korábbi munkahelye, egy focicsapathoz fűződő kapcsolata, valamint a családi kapcsolata (vagyis, hogy az indítványozó élettársa a legfőbb ügyész lánya) közzététele tekintetében is. Igaz ez akkor is, ha az állítottak kétségtelenül, az indítványozó által sem vitatottan valósak. Nem a tények vitatásán alapult ugyanis a peres eljárás, hanem a jogsértő nyilvánosságra-hozatalon, ami az összes tényállás esetében megáll.
- [81] A Kúria a támadott ítéletében arra hivatkozott, hogy az adott esetben a közügyek vitathatósága, a közügyekben való véleménynyilvánítás szabadsága elsőbbséget élvez a személyiségi jogok védelmével szemben. A Kúria hangsúlyozta, hogy a Quaestor-ügy rendkívüli közfigyelmet keltett, az indítványozó pedig nem vitatottan Tarsoly Csaba munkatársa volt. A tárgyi cikk szerint az indítványozó a szorosan a Quaestor-csoporthoz köthető focicsapathoz kapcsolódóan is végzett különböző tevékenységeket. Az is nyilvánvaló a Kúria szerint, hogy az indítványozó személyét éppen családi kapcsolata tette „érdekessé” az ügyben.
- [82] 3. Magam sem vitatom, hogy a Quaestor-ügy a társadalom széles rétegét érintő közügy, így a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 13. §-ának megfelelően a sajtó nem csak jogosult, de köteles is a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megfelelően számot adni róla. Az Smtv. 4. § (3) bekezdéséből viszont az a kötelezettség is következik, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem sértheti mások személyiségi jogait.

- [83] Az Alaptörvény hetedik módosításával 2018. június 29-i hatállyal ugyanakkor az Alaptörvény VI. cikke is módosult, és e cikk (1) bekezdésében – ahogy arra egyébként a határozat is hivatkozik – a korábbiánál nagyobb hangsúllyal jelenik meg a magánélethez való jog védelme. E rendelkezés szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák. E rendelkezés kimondja azt is, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága nem járhat mások magán- és családi életének, valamint otthonának sérelmével.
- [84] Álláspontom szerint – szemben a határozat indokolásának V/4.2.1. pontjában (Indokolás [56] és köv.) foglaltakkal – az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által védett körbe beletartozik az indítványozó korábbi munkahelye, a futballcsapatban végzett tevékenysége, valamint különösen családi kapcsolata is, és ezek nyilvánosságra hozatala az Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [85] Az indítványozó ugyanis nem közszereplő. Az indítványozó nem folytat közéleti, sem egyéb közérdeklődésre számot tartó tevékenységet, nem tekinthető úgynevezett „celebnek” sem. Sem a határozat, sem a Kúria nem mérlegelték kellő súllyal, hogy az indítványozó a Quaestor-ügyben nem érintett, ellene büntetőeljárás sem indult. Ebből következően a megjelölt információk nyilvánosságra hozatala az Alaptörvény VI. cikkében deklarált magánélethez való jogát sérti. A Kúria és az alkotmánybírósági határozat sem vizsgálják, hogy a nyilvánosságra hozott információk – így például egy az ügyben nem érintett magánszemély korábbi munkahelye, vagy valamely futballcsapatban végzett tevékenysége – milyen relevanciával bírnak a Quaestor-ügyet illetően; megelégednek annak deklarálásával, hogy az ügy társadalmi jelentőségére tekintettel tűrni kell a fenti – az üggyel egyébként összefüggésbe nem hozható – információk nyilvánosságra hozatalát.
- [86] 4. Végül fontosnak tartom kiemelni, hogy sem a Kúria, sem pedig az Alkotmánybíróság határozatában az általam hiányolt szempont érvényesítése nem járt volna a sajtószabadság vagy véleménynyilvánítási szabadság sérelmével, mivel az indítványozó keresete a jogsértés megállapítására irányult, és az elmarasztaló bírósági döntés a sajtószabadság és a magánélethez való alkotmányos alapjog egyensúlyát teremtette volna meg. Ennek megfelelően álláspontom szerint a megsemmisítés terjedelmét tágabb körben kellett volna meghúzni, az felelt volna meg az Alaptörvény VI. cikkében rögzítettek teljes körű védelmének.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [87] A határozatot támogattam, mert az védelmet biztosít a nem közszereplő indítványozó számára az Alaptörvény VI. cikkében biztosított alapjogai tekintetében. Szükségesnek tartottam volna ugyanakkor, hogy a határozat indokolása elvi élel mondja ki – és ezáltal a jövőre nézve biztos iránymutatást adjon a bírósági jogalkalmazás számára –, hogy a közszereplő hozzátartozójára (és annak hozzátartozójára) a közszereplőhöz való viszonya alapján nem terjed ki, csak a közüggel kapcsolatos személyes érintettsége alapján terjedhet ki a véleménynyilvánítással szembeni fokozott tűrési kötelezettség.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Varga Zs. András
alkotmánybíró helyett

[88] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2020. május 26.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke,
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Imre
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/686/2018.

• • •